

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 36/09-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. februára 2009 predbežne prerokoval sťažnosť F. S., K., zastúpeného advokátom JUDr. T. K., K., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č. k. 22 C 128/05-217 z 19. októbra 2005 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 Co 492/05 z 3. októbra 2006 a nevyužitím práva generálneho prokurátora Slovenskej republiky podať proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 22 C 128/05-217 z 19. októbra 2005 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 Co 492/05 z 3. októbra 2006 mimoriadne dovolanie a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť F. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. decembra 2008 doručená sťažnosť F. S. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namieta porušenie

základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 22 C 128/05-217 z 19. októbra 2005 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 492/05 z 3. októbra 2006 a nevyužitím práva generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podať proti označeným rozsudkom mimoriadne dovolanie.

1. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ (spolu s manželkou M.) sa žalobou zo 4. októbra 2004 proti žalovanej S., B. (ďalej len „žalovaná“), domáhal, aby okresný súd uložil žalovanej povinnosť platenia dôchodkových dávok vyplývajúcich z kolektívnej zmluvy uzavretej v roku 1993. Okresný súd rozsudkom č. k. 22 C 128/05-217 z 19. októbra 2005 žalobu sťažovateľa zamietol. Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ (s manželkou) odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 5 Co 492/05 z 3. októbra 2006 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Sťažovateľ v sťažnosti poukázal na to, že *«Okresný súd... a Krajský súd... sa protiprávnym odňatím vyplácania doživotných dávok žalobcovi v rámci dokazovania vôbec nezaoberal. Prvostupňový súd pri rozhodovaní dospel k viacerým nesprávnym skutkovým zisteniam a k porušeniu zák. č. 2/1991 § 6 ods. 2 vrátane zásad dôstojnosti konania súdnymi orgánmi. Konajúce súdy kvalifikovali môj nárok len ako určitý „benefit“, ktorý nezakladá moje právo na doživotné poskytovanie dôchodkových dávok. Toto tvrdenie je aj v rozpore s obsahom Kolektívnej zmluvy na r. 1993 a jej prílohy č. 2... kde v čl. VI/1 je stanovené, že poskytovanie dôchodkových dávok končí až posledným dňom ukončenia starobného a iného dôchodku.*

Napriek týmto porušeniam nášho právneho poriadku mi Generálna prokuratúra SR listom zo dňa 20. 10. 2008 oznámila konečné rozhodnutie, že „vec bola odložená bez vybavenia“...

Tento postup GP SR považujem za diskriminačný a týmto postupom štátneho orgánu došlo k porušeniu môjho ústavného práva... a dožadujem sa jeho nápravy.».

Keďže podľa názoru sťažovateľa bol napadnutými rozsudkami okresného súdu a krajského súdu porušený zákon, sťažovateľ podal orgánom prokuratúry viacej podnetov, posledný bol doručený Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) 6. októbra 2008, ktorými sa domáhal mimoriadneho dovolania. Listom z 20. októbra 2008 č. k. VI/2 Pz 319/07-18 generálna prokuratúra oznámila sťažovateľovi, že: „... na základe Vášho opakovaného podnetu... preskúmala... zákonnosť vybavenia Vášho podnetu zo strany Krajskej prokuratúry Bratislava pod č. k. Kc 42/07-9 z 13. apríla 2007.

Dôvody na podanie mimoriadneho dovolania zistené neboli. Zároveň ste boli listom z 21. septembra 2007 poučený..., že ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor (ods. 1) len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti.

K obsahu Vášho ďalšieho opakovaného podnetu zo dňa 17. marca 2008... bolo konštatované, že neobsahuje nové skutočnosti, preto... nebol vybavovaný.

Zdôrazňujem, že lehota na podanie mimoriadneho dovolania... uplynula dňom 18. januára 2008.

Vzhľadom na uvedené vec bola odložená bez vybavenia.“

2. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a vydal tento nález:

„Základné právo F. S. upravené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru a v čl. 46 ods. 1 Ústavy... rozhodnutím Okresného súdu... pod sp. zn. 22 C 128/05, rozhodnutím Krajského súdu... v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 492/05 a rozhodnutím Generálnej prokuratúry... zo dňa 20. 10. 2008 porušené bolo.“

II.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ namieta sťažnosťou porušenie svojich základných práv rozsudkom okresného súdu č. k. 22 C 128/05-217 z 19. októbra 2005 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 Co 492/05 z 3. októbra 2006 a nevyužitím práva generálneho prokurátora podať proti označeným rozsudkom mimoriadne dovolanie.

1. Ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní najprv zaoberal tou časťou sťažnosti sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojich základných práv nevyužitím práva generálneho prokurátora podať proti označeným rozsudkom okresného súdu a krajského súdu mimoriadne dovolanie.

Zákonné predpoklady na podanie mimoriadneho dovolania sú upravené v ustanoveniach § 243e a nasl. Občianskeho súdneho poriadku. Z týchto ustanovení jednoznačne vyplýva, že ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorého využitie ako procesného inštitútu patrí výlučne generálnemu prokurátorovi. To znamená, že nejde o základné právo sťažovateľa, ktoré by bolo možné zahrnúť pod čl. 46 ods. 1 ústavy, prípadne právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na vyhovenie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho dovolania neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora rozhodnúť o tom, či podá alebo nepodá mimoriadne dovolanie. Ústavný súd v tejto súvislosti viackrát vyslovil, že oprávnenie na podanie

mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 344/04, II. ÚS 144/05).

Vychádzajúc zo svojej stabilizovanej judikatúry ústavný súd dospel k záveru, že nevyužitím práva generálneho prokurátora podať proti označeným rozsudkom okresného súdu a krajského súdu mimoriadne dovolanie nemohlo dôjsť k porušeniu označených základných práv sťažovateľa, keďže platná zákonná úprava nezakladá sťažovateľovi právo (právny nárok) na vyhovieenie jeho podnetu na podanie mimoriadneho dovolania zo strany generálneho prokurátora.

Z citovaného textu § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu je tiež posúdiť, či tento nie je zjavne neopodstatnený. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Keďže v danom prípade nevyužitím práva generálneho prokurátora podať proti označeným rozsudkom okresného súdu a krajského súdu mimoriadne dovolanie nemohlo dôjsť k porušeniu označených základných práv sťažovateľa, ústavný súd túto časť sťažnosti sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

2. Následne sa ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zaoberal tou časťou, ktorou namieta porušenie svojich základných práv rozsudkom okresného súdu č. k. 22 C 128/05-217 z 19. októbra 2005 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 Co 492/05 z 3. októbra 2006.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Sťažovateľ uviedol, že generálna prokuratúra mu „*listom zo dňa 20. 10. 2008*“ oznámila konečné rozhodnutie, že „*vec bola odložená bez vybavenia*“.

Z citovaného vyplýva, že sťažovateľ považuje podanie podnetu generálnemu prokurátorovi na podanie mimoriadneho dovolania za právny prostriedok ochrany, ktorý mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a ktorý treba vyčerpať v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde predtým, ako podá sťažovateľ sťažnosť ústavnému súdu.

S citovaným tvrdením sťažovateľa sa ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nestotožnil. Vzhľadom na skutočnosť, že podanie podnetu na podanie mimoriadneho dovolania adresované generálnemu prokurátorovi nezakladá podnecovateľovi (v danom prípade sťažovateľovi) právny nárok na podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom, nemožno ho podľa názoru ústavného súdu považovať za právny prostriedok ochrany základných práv a slobôd podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktorý treba vyčerpať pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. Z toho zároveň vyplýva, že lehota na podanie sťažnosti proti označeným rozsudkom okresného súdu a krajského súdu začala plynúť nadobudnutím ich právoplatnosti (a nie doručením mu odpovede generálnej prokuratúry) a už vôbec nie doručením mu ostatnej odpovede generálnej prokuratúry z 20. októbra 2008. Keďže sťažovateľ doručil ústavnému súdu sťažnosť proti označeným rozsudkom okresného súdu a krajského súdu zjavne po uplynutí

lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti odmietol aj túto jej časť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

Nad rámec tohto rozhodnutia ústavný súd považoval za potrebné uviesť, že v danom prípade sú dané dôvody na odmietnutie sťažnosti sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie jeho základných práv označeným rozsudkom okresného súdu aj z dôvodu nedostatku právomoci, keďže právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní proti napadnutému rozsudku okresného súdu vylučuje vzhľadom na zásadu subsidiarity vyplývajúcu z čl. 127 ods. 1 ústavy právomoc ústavného súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. februára 2009